

PROPAD RIMSKEGA IMPERIJA

Ekonomski razlogi: Rimsko gospodarstvo je bilo zelo odvisno od sužnjev in njihovega stalnega dotoka. Vendar po 2. stoletju je bilo (večjih) rimskih osvajanj konec in tako so Rimljani postali odvisni od suženjskega naravnega prirastka, ki pa je bil majhen saj so sužnji tudi umirali zelo mladi. Povprečen moški suženj v Rimu je umrl ko je bil star le 17.2 leti, ženska pa 17.9. To je vplivalo predvsem na patricije saj je 1.5 % najbogatejših Rimljanov imelo v lasti 49 % sužnjev. Drugi pomembni razlog je tudi nizka nataliteta. Zaradi vse manj delavne rimske populacije so bili Rimljani prisiljeni dvigniti davke saj je obramba mej pred Germani in Huni zahtevala veliko vojaških stroškov. To je zelo obremenilo kmete, ki so se zaradi slabih razmer začeli ukvarjati s piratstvom in roparstvom. Zaradi nizke natalitete so Rimljani tudi težko novačili vojake v svoji populaciji. Zato so bili prisiljeni v novačenju Germanskih plačancev (federatov) katerih zvestoba Rimskemu imperiju je bila vprašljiva.

Vojaški razlogi: V 4. stoletju so v Evropo začeli vpadati Huni, azijsko nomadsko ljudstvo. Te so plenili po Evropi in prisilili germanska ljudstva v beg. Mnogo ljudstev ni moglo pobegniti in so jih Huni zavzeli. Pobegla germanska ljudstva so 1) napadla Rimljane 2) prosila jih za pomoč. Slednje so storili Vizigoti, ki so prosili Vzhodnorimskega cesarja Valensa če se lahko naselijo na območju južno od Donave v današnji Romuniji in Bolgariji. Valens je to pustil v zameno, da bi Vizigoti pomagali Rimljanom braniti mejo pred Huni. Obljubil jim je, da bodo z njimi ravnali isto kot z Rimskim delom vojske. To se ni zgodilo. Leta 377 leto po tem, ko so Vizigoti prečkali Donavo se je zgodila velika lakota. Vizigoti so prosili za pomoč vendar niso dobili odgovora od cesarja. Lokalna guvernerja sta slabo ravnala z Goti. Prodajala sta jim hrano po zelo visokih cenah in Vizigoti so bili prisiljeni prodajati svoje otroke v suženjstvo, da so dobili kos pasjega mesa. Veliko Vizigotskih vodji sta povabila na pojedine kjer sta jih veliko ubila ali pa vzela za talce. Vse to je vodilo v upor, ki ga je vodil eden od preživelih vodji Fritigern. Vizigoti in Rimljani so se spopadli v bitki pri Adrianoplu v kateri so Vizigoti prepričljivo zmagali ter pobili 2 tretjini vojakov na bojišču ter njihovega cesarja Valensa. To je dokazalo, da je Rim šibek ter je odprlo pot vdorom drugih germanskih plemen, ki se jim je Rimski imperij zaradi vseh svojih bogastev zdel zelo mamljiv. Vendar nazaj h Vizigotom. Po njihovi zmagi pri Adrianoplu se je nov cesar Teodozij pogodil z Vizigoti ter bil je mir do njegove smrti. Vendar po njegovi smrti je nov Vizigotski kralj Alarik oplenil Rim leta 410. To je bil ogromen šok za Rimljane. Rim, kraj se je začel največji imperij tistega časa,

imperij, ki je takrat trajal že 1000 let je bil oplenjen. Še ena sila o kateri moram govoriti so definitivno Huni ter njihov vodja Atila, ki so glavni vojaški razlog za propad Rimskega imperija. Razlog, da so Huni sploh se preselili iz Azijskih step v Evropo je, da so bili nomadi. Ko je kje zmanjkalo hrane so se preselili. In točno to se je zgodilo. Huni so bili zelo dobri konjeniki in lokostrelci, ki so že od mladih let znali jahati ter streljati z loki. Evropske sile, navajene pehotnega bojevanja niso bile pripravljene na hitrost Hunskih konjev. Njihovi loki so bili pri koncu zaviti, ter so z lahkoto prodrli skozi oklepe tudi rimskih vojakov. In imeli so dobrega vodjo, Atila oz. Bič božji. Bil je vojaški in diplomatski genij, ki je razširil Hunski imperij vse od Črnega morja do Nemčije. Dvakrat je prečkal Donavo ter plenil po celem Rimskem imperiju. Leta 451 pa je napadel Galijo. Flavij Aecij, rimski poveljnik, ki mu je stal nasproti je veliko časa kot otrok preživel med Huni kot talec. Poznal je Hunske taktike, orožje ter kako se bojujejo. Po uspešnem plenjenju veliko mest so Huni odšli nad mesto Orleans kjer jih je ustavil Flavij Aecij s svojo večinoma rimsko-vizigotsko vojsko. Bitka je bila strateška zmaga za Rimljane. Po bitki so Huni oplenili Italijo dokler se niso zaradi neznanega razloga ustavili pred Rimom. Atila je kmalu po tem umrl ter z njim tudi Hunski imperij.